

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/73/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719010524
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Ryant
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6719010524.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v trestnej veci proti obžalovanému S. J., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a), d) Tr. zák., v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Ryanta a sudcov JUDr. Mária Šuleja a JUDr. Adriány Považanovej, na verejnom zasadnutí dňa 3. júna 2020, o odvolaniach okresného prokurátora a obžalovaného S. J., proti rozsudku Okresného súdu Zvolen z 17.02.2020, sp.zn. 3T/120/2019 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolania obžalovaného S. J. a okresného prokurátora **z a m i e t a.**

odôvodnenie:

Okresný súd Zvolen uznal obžalovaného S. J. rozsudkom zo dňa 17.02.2020 sp.zn. 3T/120/2019 vinným zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a), d) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že od presnejšie nezistenej doby roku 2002, najmenej do 28.07.2017 v spoločnej domácnosti v priestoroch bytu na adrese H. č. XXX a H. č. XXX, v meste E., najmä pod vplyvom alkoholických nápojov sa opakovane neprimerane správal k svojej manželke M. J., nar. XX.XX.XXXX a od roku XXXX aj k ich spoločným deťom O. J., nar. XX.XX.XXXX a mal. Z.J., nar. XX.XX.XXXX takým spôsobom, že manželku M. J. bezdôvodne fyzicky opakovane napádal, a to tak, že kvôli drobnostiam ju sotil, päšťou pred tvárou jej naznačoval, že dostane, že vyletí von oknom, dverami od WC jej pricvikol ruku, lakťom ju udrel pod pravé rebro, v zlosti na ňu kričal, že má z bytu vypadnúť, správal sa k nej agresívne, vulgárne jej nadával, že je piča, kurva, hovoril jej, že je neschopná, neopodstatnene ju podozrieval z nevery, kontroloval ju, s kým telefonuje, musela mu ukazovať lístky z autobusu, počas hrania na hracej konzole K. sa správal agresívne, výbušné, vykrikoval, vulgárne nadával aj počas noci, od detí požadoval prekladať anglické texty v hre, a keď mu nevedeli pomôcť, ich ponižoval slovami, na čo chodia do Školy, ak ho vyrušili počas hry, tak deti okrikoval, dcére mal. Z.J., nar. XX.XX.XXXX. slovne povedal, že nech nebehá, že ju chytí za vlasy a prehodí cez dvere, že nemá vŕzgať, lebo po nej skočí, a obmedzoval ich pohyb v miestnostiach bytu tým, že nemohli ísť na gauč, na televízor, keď on hrá na K., čím takýmto správaním spôsoboval fyzické a psychické utrpenie svojej manželke S. J., nar. XX.XX.XXXX, a psychické utrpenie svojim dvom deťom O. J., nar. XX.XX.XXXX a mal. Z.J., nar. XX.XX.XXXX, všetci trvale bytom E., H. XXX, vynímajúc skutok zo dňa 23.12.2016, ktorého sa dopustil S. J. v čase okolo 11.30 hod. tak, že v priestoroch bytu trvalého bydliska, v E., fyzicky napadol svojho syna O. J. tak, že ho chytil pod krk a pritlačil ho k stene, pričom ho poškrabával na krku, ktoré fyzické napadnutie si nevyžiadalo lekárske ošetrovanie, za ktoré konanie bol postihnutý v konaní vedenom na Okresnom úrade Zvolen, sp. zn. OU-ZV-OVS-2017/003485 rozkazom zo dňa 14.03.2017, právoplatným dňa 11.04.2017, pre priestupok proti občianskemu spolunažívaniu, podľa § 49 ods. 1 písm. d/, e/ Zákona č. 372/1990 Zb., uložením sankcie -pokarhanie.

Za to obžalovanému uložil podľa § 208 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 36 písm. 1), n), § 38 ods. 3, § 39 ods. 1, 3 písm. d) Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere tri roky. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona obžalovaného pre výkon takto uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 73 ods. 2 písm. c) Tr. zákona mu uložil aj ochranné opatrenie,

a to ochranné protihráčske liečenie ambulantnou formou, ktoré podľa § 74 ods. 2 Tr. zákona potrvá, kým si to bude vyžadovať jeho účel. O uplatnenom nároku na náhradu škody rozhodol podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku tak, že poškodenú maloletú Z. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., H. I č. XXX, zastúpená Centrom sociálnych služieb H., o.z. H., H. XXX/X odkázal s jej nárokom na náhradu škody na civilný proces. Proti tomuto rozsudku okresného súdu podali včas, t.j. v zákonom stanovenej lehote odvolania okresný prokurátor a obžalovaný S. J., a to ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 17.02.2020.

Okresný prokurátor takto podané odvolanie následne zdôvodnil písomným podaním zo dňa 17.02.2020, ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa v rovnaký deň. V jeho dôvodoch namietal výrok o treste napadnutého rozsudku, pretože trojročný nepodmienečný trest odňatia slobody považoval za neprimeraný a nezákonný. Pokiaľ bolo obžalovanému uložené konkrétne ochranné opatrenie a pokiaľ bolo rozhodnuté o odkázaní maloletej poškodenej s jej nárokom na náhradu škody na civilný proces, proti týmto výrokom tento odvolateľ nemal námietky. Konkrétny trest odňatia slobody vo výmere troch rokov nepodmienečne považoval prokurátor za neprimerane nízky, a to aj s ohľadom na uplatnenie základných zásad ukladania trestov podľa § 34 ods. 4 Tr. zákona. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následky, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť nápravy. Vzhľadom na to, s osobitým zreteľom na spôsob spáchania činu, ktorého sa obžalovaný S. J. dopúšťal 15 rokov, a to od roku 2002 najmenej do 28.07.2017, ako aj okolnosť, že trestného činu sa dopustil na viacerých osobách (manželke a dvoch maloletých deťoch) a taktiež s ohľadom na následok jeho konania vo vzťahu k manželke - poškodenej M. J., ktorej bola v príčinnej súvislosti s konaním obžalovaného spôsobená protrahovaná úzkostne depresívna porucha, ktorá je dôsledkom dlhodobého prežívaného utrpenia (psychického a fyzického) v súvislosti so správaním obžalovaného, nepovažoval postup súdu pri ukladaní trestu pod zákonom stanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby trestu odňatia slobody podľa § 39 ods.1, ods. 3 písm. d/ Tr. zákona za primeraný, a preto trest odňatia slobody vo výmere troch rokov nepodmienečne považoval za rozporný s obsahom ust. § 34 ods. 4 Tr. zákona. Už v záverečnej reči na hlavnom pojednávaní, aj s prihliadnutím na poľahčujúcu okolnosť u obžalovaného, že sa priznal, konanie oľutoval a vyhlásením viny zároveň napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti, navrhoval ukladať mu trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby, ktorá pri zločine týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 3 Tr. zákona predstavuje rozhranie 7 až 15 rokov. S ohľadom na spôsob spáchania trestného činu (po dlhší čas a na viacerých osobách) ako aj s ohľadom na spôsobenie ťažkej ujmy poškodenej v priamej príčinnej súvislosti s konaním obžalovaného, prokurátor považuje za zákonný a primeraný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálneho stupňa stráženia. Nemožno podľa jeho názoru akceptovať návrh obžalovaného prednesený v jeho záverečnej reči, a to na ukladanie trestu odňatia slobody podmienne odloženého s určením skúšobnej doby. Záverom svojho odvolania krajskému súdu navrhol zrušenie napadnutého rozsudku vo výroku o treste s tým, aby vo veci rozhodol v intenciách jeho odvolania a obžalovanému uložil sám trest odňatia slobody vo výmere sedem rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Pokiaľ ide o odvolanie obžalovaného, ako už bolo skôr uvedené, toto podal ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 17.02.2020, pričom takto podané odvolanie stručne zdôvodnil iba tým, že smeruje do výroku o treste rozsudku. Pokiaľ takto podané odvolanie následne stručne zdôvodnil písomným podaním zo dňa 14.03.2020, adresovaným priamo krajskému súdu, aj toto odôvodnil iba tým, že mu bol uložený trojročný trest odňatia slobody, a preto podal proti nemu odvolanie. Krajský súd v Banskej Bystrici z podnetu odvolaní okresného prokurátora a obžalovaného S. J. podľa § 317 ods. 1/ Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým tieto odvolatelia podali odvolania a preskúmal tiež správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a v tejto súvislosti zistil, že odvolania okresného prokurátora a obžalovaného neboli dôvodne podané. Verejné zasadnutie krajského súdu o odvolaniach podaných okresným prokurátorom a obžalovaným bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil vzhľadom na svoju práceneschopnosť, verejné zasadnutie však nežiadal odročit', z ktorého dôvodu boli potom splnené procesné podmienky na vykonanie tohto verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti.

Najskôr je nutné konštatovať, že skutkový stav ustálený prvostupňovým súdom v napadnutom rozsudku má oporu vo vykonaných dôkazoch, ktoré okresný súd vyhodnotil v súlade s požiadavkami § 2 ods. 12/ Tr. por. V odôvodnení svojho rozhodnutia v súlade s požiadavkami ustanovenia § 168 ods. 1 Tr. por. stručne uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z tohto odôvodnenia je tiež zrejmé, akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných

ustanovení zákona v otázce viny, trestu a náhrady škody. Krajský soud zdůrazňuje, že soud prvního stupněa prejednávánému případu venoval náležitou pozornost. Žiada sa pripomenúť, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní na položené otázky v zmysle § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Tr. por. odpovedal kladne, v dôsledku čoho prvostupňový súd v zmysle § 257 ods. 6 Tr. por. prijal vyhlásenie obžalovaného, že je vinný a v zmysle § 257 ods. 7 Tr. por. okresný súd vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie stíhaného skutku sa nevykoná a budú vykonané iba dôkazy, súvisiace s výrokom o treste, ochrannom opatrení a výrokom o náhrade škody.

Pokiaľ ide o výrok o treste, ktorý bol uložený obžalovanému, v tejto súvislosti súd prvého stupňa dôvodil predovšetkým tým, že vyhodnotením všetkých vykonaných dôkazov v prípravnom konaní možno konštatovať, že obžalovaný sa svojim konaním dopustil protiprávneho konania, ktoré napĺňa zákonné znaky skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b/, písm. j/ Trestného zákona. Zločinu týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b/, písm. j/ Trestného zákona sa dopustí ten, kto blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť a čin spácha závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas a na viacerých osobách. Podľa § 127 ods. 12 Tr. zákona viacerými osobami sa na účely Trestného zákona rozumejú najmenej tri osoby. Obžaloba zároveň kládla obžalovanému za vinu, že sa protiprávneho konania voči trom blízkym osobám (viacerým osobám) dopúšťal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas. Dôkazy prípravného konania nepochybne preukazujú, že neprimerané správanie obžalovaného voči manželke a dvom deťom trvalo minimálne od roku 2002, k čomu sa jednoznačne podrobne vyjadrila poškodená M. J.. Toto časové ohraničenie obdobia od roku 2002 do roku 2017, je preukázané výpoveďou samotnej poškodenej a potvrdené následkami, ktoré sa na psychickom zdraví všetkých troch poškodených prejavili následkami popísanými znalcami. Práve dlhodobé správanie sa obžalovaného k rodinným príslušníkom vyústilo u poškodenej M. J. k neurotickej poruche, ktorá si vyžaduje psychiatrickú intervenciu a u poškodených detí disharmonický vývin ich osobností. Takto ohraničené časové obdobie bezpochyby spadá pod ustanovenia kvalifikovanej skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 3 písm. d/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zákona. Skutok bol zároveň posúdený aj podľa písm. a) uvedeného ustanovenia, nakoľko konaním obžalovaného voči M. J. bola poškodenej spôsobená ťažká ujma na zdraví, ako to vyplýva zo znaleckého posudku vyšetrením duševného stav poškodenej. Obžalovaný S. J. doposiaľ nebol súdom právoplatne uznaný vinným z trestného činu a pre protiprávne konanie na úseku priestupkov bol dvakrát právoplatne postihnutý, pričom jedným postihnutím bolo postihnutie pre priestupok proti občianskemu spolunažívaniu, ktorého sa dopustil fyzickým útokom na syna dňa 23.12.2016, za čo mu bolo uložené pokarhanie Okresným úradom Zvolen, Odborom všeobecnej vnútornej správy. Tento útok voči svojmu synovi bol vyňatý zo skutku obžaloby a následne aj z rozsudku. Okresný súd sa pri úvahách o druhu a výmere trestu riadil ustanovením § 34 Tr. zákona. Spoločenská nebezpečnosť konania obžalovaného spočíva v tom, že narušil právom chránený záujem štátu a spoločnosti na ochrane rodiny a maloletých detí. Okresný súd u obžalovaného zistil dve poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. 1), n) Tr. zák. (doznanie, oľutovanie skutku, napomáhanie orgánom v konaní pred súdom), zároveň nebola u neho zistená žiadna priťažujúca okolnosť. Pri prevahe poľahčujúcich nad priťažujúcimi okolnosťami súd zobral do úvahy skutočnosť, že sa obžalovaný priznal, doposiaľ nebol súdom trestaný, preto bolo možné aplikovať ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zákona a trest mimoriadne znížiť pod dolnú hranicu trestnej sadzby a uložiť trest vo výmere troch rokov. Trest nepodmienečný je potrebné ukladať s prihliadnutím na dĺžku žalovaného obdobia a počet osôb, voči ktorým sa mal svojho konania dopustiť, a to v zmysle individuálnej a generálnej prevencie pred páchaním trestnej činnosti. Navrhovaný trest zo strany prokurátora vo výške sedem rokov by bol pre obžalovaného neprimerane prísny a účel trestu je možné dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania. V tejto súvislosti okresný súd poukázal na okolnosť, že vo veci je potrebné v prvom rade pôsobiť na obžalovaného aj vo forme psychiatrickej intervencie, keďže u neho bolo zistené patologické hráčstvo a v tomto smere obžalovanému uložil aj ochranné protihráčske liečenie ambulantnou formou, ktoré podľa § 74 ods. 2 Tr. zákona potrvá, kým si to bude vyžadovať jeho účel. Pre výkon trestu bol obžalovaný zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

V reakcii na odvolacie námietky okresného prokurátora krajský súd zdôrazňuje, že s touto argumentáciou prvostupňového súdu sa v celom rozsahu stotožnil, bolo by nadbytočné ju v tejto

súvislosti a na tomto mieste znovu opakovať a aj podľa názoru krajského súdu uložený trest odňatia slobody vo výmere troch rokov za použitia zmierňovacieho ustanovenia § 39 Tr. zák. zodpovedá všetkým zákonným hľadiskám, na ktoré bol súd v rámci úvah nielen o druhu, ale i o výmere trestu, povinný prihliadnuť. V osobe obžalovaného ide o človeka, ktorý v čase dokonania skutku dovŕšil XX rokov, pričom z aktuálneho odpisu registra trestov, ktorý si zadovážil aj krajský súd, je zistiteľné, že doposiaľ súdom riešený nebol. Pokiaľ ide o spáchanie priestupku, a to fyzického útoku na syna dňa 23.12.2016, za ktorý mu bolo uložené pokarhanie, s touto skutočnosťou sa prvostupňový súd náležite vyrovnal spôsobom uvedeným vyššie v tomto rozhodnutí. Aj krajský súd zdôrazňuje, že na strane obžalovaného nebola zistená žiadna okolnosť, ktorá by mu v rámci úvah najmä o výmere trestu priťažovala. Naopak, správne okresný súd ustálil dve poľahčujúce okolnosti, ktoré mu pri úvahách o výmere trestu významným spôsobom poľahčovali.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Podľa ods. 4 citovaného ustanovenia pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Trestný zákon v sankcii ust. § 208 ods. 3 Tr. zák. umožňuje jeho páchatelovi uloženie trestu odňatia slobody na sedem až pätnásť rokov. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu aj zo strany krajského súdu bolo namieste v prípade obžalovaného ukladať trest za použitia § 39 ods. 1,3 písm. d) Tr. zák., pričom uložený trojročný trest považoval krajský súd za zákonný a postačujúci k náprave obžalovaného za súčasného uloženia konkrétneho ochranného opatrenia. V prvom rade si sám obžalovaný S. J. musí sám dôsledne uvedomiť, že v prípade opakovania, a to najmä obdobnej trestnej činnosti, ako v teraz súdenom prípade, by bol súdom postihnutý nepochybne prísnejšie. Z naznačených dôvodov preto neobstálo ani odvolanie obžalovaného do výroku o treste napadnutého rozsudku, pretože súd prvého stupňa v posudzovanej trestnej veci na jeho strane zistil všetky okolnosti, ktoré zdôvodňovali uloženie nepodmienečného trestu a pokiaľ sa obžalovaný v rámci záverečnej reči domáhal uloženia podmiennečného trestu, taký trest by nebol zodpovedajúci stavu veci a zákonu.

S poukazom na skôr uvedené, keďže okresný súd nepochybil ani ohľadom zaradenia obžalovaného do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a nepochybil ani vo výrokoch o uložení ochranného opatrenia a odkázaní maloletej poškodenej s jej nárokom na náhradu škody na civilný proces, rozhodol krajský súd o odvolaniach okresného prokurátora a obžalovaného S. J. spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto uznesenia, ich odvolania ako nedôvodné zamietol postupom podľa § 319 Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.